

LEBROCQUY, Pierre, journalist en taalkundige (Gent 1 februari 1797 - Nijvel 4 februari 1864). Zoon van een deurwaarder bij het gerechtshof te Gent, volgde middelbaar onderwijs in Roeselare en Gent en voltooide in laatstgenoemde stad zijn rechtsstudies in 1825. Van 1820 af tot aan de om-

wenteling van 1830 was Lebrocquy actief als journalist bij regeringsgezinde bladen in Gent en Brussel, van 1831 tot '41 als hoofdredacteur van de orangistische kranten *Messenger de Gand* (1831 en 1838-'41) en *Antwerpens Journal du Commerce* (1832-'38). In 1841 zegde hij het orangisme vaarwel, slaagde niet in zijn poging om een gematigd liberale *Réveil de Gand* te lanceren, en na medewerking aan de *Brusselse Observateur* was hij van 1848 tot '51 hoofdredacteur van *La Patrie* te Brugge. Van 1851 tot aan zijn dood was hij retoricaleraar aan het stedelijk college te Nijvel.

DE DULLE GRIETE.

VLAEMSCHE LIEDEKENS

OP DEN TYD.

Door eenen waren Volksvriend.

[P. Lebrocquy]

Eertyds voor 't volk van Gent was er geen bier te goed,
Maer klaegt het nu van dorst, men laeft het met zyn bloed.
Aen 't hongerlydend volk gaf WILLEM werk en brood,
Maer hoe paeit Leopold den honger? met de dood!...

EENEN KATOENSPINDER.

TE GENT,

UIT DE DRUKKERY VAN F. C. BACKELJAU,
STOPPELBERGSTRÆT, 3.

(1839)

Lebrocquy bekleedt in de geschiedenis van het orangisme een belangrijke plaats, niet alleen door zijn journalistieke arbeid, maar ook door zijn opzienbarende en bezwarende *Souvenirs d'un ex-journaliste* (1842). Zijn politieke overtuiging vindt tevens haar neerslag in bundels orangistische liederen waarvan de voornaamste, bij uitzondering in het Nederlands, heet: *Dulle Griete. Vlaemsche liedekens op den tyd*, door eenen waren volksvriend (1839). Van 1841 af wijdt Lebrocquy zich aan de taalkunde; in 1844 neemt hij met een scherp pamflet (*La grande question de l'orthographe flamande réduite à de petites proportions*) in de speltingoorlog stelling tegen de taalparticularisten, en in 1845 publiceert hij zijn fundamenteel werk over

vergelijkende Germaanse taalkunde, Analogies linguistiques. Du flamand dans ses rapports avec les autres idiomes d'origine teutonique, waarin ge-
wezen wordt op de eersterangs betekenis van het
Nederlands als sleutel tot de kennis der andere
Germaanse talen. Door minister S. van de Weyer
belast met een leerstoel van vergelijkende Ger-
maanse taalkunde te Gent, gaf Lebrocquy op
16 mei 1846 zijn inaugurale les, voor het eerst
sinds 1830 in het Nederlands, zijn onderwijs daar-
mee situerend als een fase in de taalstrijd van de
V.B. Lebrocquy's benoeming werd echter reeds in
1847 door Ch. Rogier ongedaan gemaakt. Lebroc-
quy correspondeerde met F.A. Snellaert, J. de
Saint-Genois, J.M. Dautzenberg en Prudens van
Duyse; hij vertaalde de zang over Gent uit de
Drie Zustersteden van K. Ledeganck in het Frans,
evenals Ambiorix van J. Nolet de Brauwere van
Steeland.

WERKEN: *Dulle Griete. Vlaemsche Liedekens op den tyd* (1839);
- *Souvenirs d'un ex-journaliste* (1842); - *Analogies, linguistiques*
(1845).

LITERATUUR: P. Bergmans, *Lebrocquy, Pierre*, in *Biographie
Nationale*, XI (1890-'91); - W. Rogghé, *Gedenkbladen* (1898,
p. 196-208); - L. Picard, *Geschiedenis van de Vlaemsche en Groot-
Nederlandsche Beweging*, I (1942, p. 192); - M. de Vroede,
*Bibliografische inleiding tot de studie van de Vlaamse Beweging,
1830-1860* (Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Ge-
schiedenis, Bijdragen 8, 1959); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de
Vlaamse Gedachte*, I-II (1963); - E. Voordeckers, *Bijdrage tot de
geschiedenis der Gentse pers. Repertorium (1667-1914)* (Inter-
universitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis, Bijdra-
gen 35, 1964); - E. Voordeckers, *Lebrocquy, Pierre*, in *Nationaal
Biografisch Woordenboek*, I (1964).

EDMOND VOORDECKERS